

Rola budownictwa w gospodarce

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Audiobook](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Rola budownictwa w gospodarce

Źródło: Pixabay License, <https://pixabay.com/pl/service/terms/#license>, dostępny w internecie: <https://pixabay.com>.

Budownictwo jest jednym z sektorów gospodarczych wywierających znaczący wpływ na rozwój polskiej gospodarki, a dobra sytuacja na rynku budowlanym przekłada się także na zwiększoną produkcję w innych gałęziach przemysłu. Jego rola w gospodarce Polski jest rokrocznie bardzo podobna (około 7%). W latach 2004-2019 sama wartość dodana brutto tego sektora systematycznie wzrastała, co wynikało z realizacji wielkich projektów infrastrukturalnych dofinansowanych z funduszy unijnych oraz rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Na tle innych państw świata jest to wartość powyżej średniej.

Twoje cele

- Wskażesz sposoby oceny roli budownictwa w gospodarce.
- Porównasz znaczenie budownictwa w gospodarce wybranych krajów świata, w tym także Polski.
- Określisz znaczenie poszczególnych działalności w tworzeniu polskiej produkcji budowlanej.

- Poddasz analizie wpływ wybranych czynników na rozwój budownictwa i zmianę roli tego sektora w gospodarce.

Przeczytaj

Znaczenie budownictwa w wybranych państwach świata

Wśród 45 krajów, dla których istnieją dane za 2018 r., udział [budownictwa](#) w tworzeniu PKB wynosił od 2,5% (Grecja) do 10,3% (Albania). Polska należała do grupy państw, dla których udział ten był większy niż średnia światowa (6,1%) i wynosił 7,6%. Czołowe kraje w rankingu cechowały się przeważnie małą powierzchnią, średnim poziomem rozwoju społeczno-ekonomicznego, dużym uprzemysłowieniem, ale z niewielkimi zasobami surowców mineralnych i słabiej rozwiniętymi usługami (w tym turystyką).

Budownictwo można podzielić ze względu na rodzaj przeznaczenia

1. Budownictwo mieszkaniowe:

- jednorodzinne,
- wielorodzinne,
- zbiorowe.

2. Budownictwo przemysłowe:

- hale produkcyjne,
- kominy,
- magazyny,
- pomieszczenia administracyjne.

3. Budownictwo komunikacyjne:

- drogi kołowe,

- linie kolejowe,
- skrzyżowania dróg,
- wiadukty,
- estakady.

4. Budownictwo rolnicze:

- obory,
- chlewnie,
- ферmy drobiu,
- suszarnie.

5. Budownictwo użyteczności publicznej:

- szkoły,
- budynki administracji publicznej,
- obiekty handlowe,
- obiekty gastronomiczne,
- szpitale,
- ośrodki zdrowia,
- obiekty kulturalne,
- obiekty sakralne.

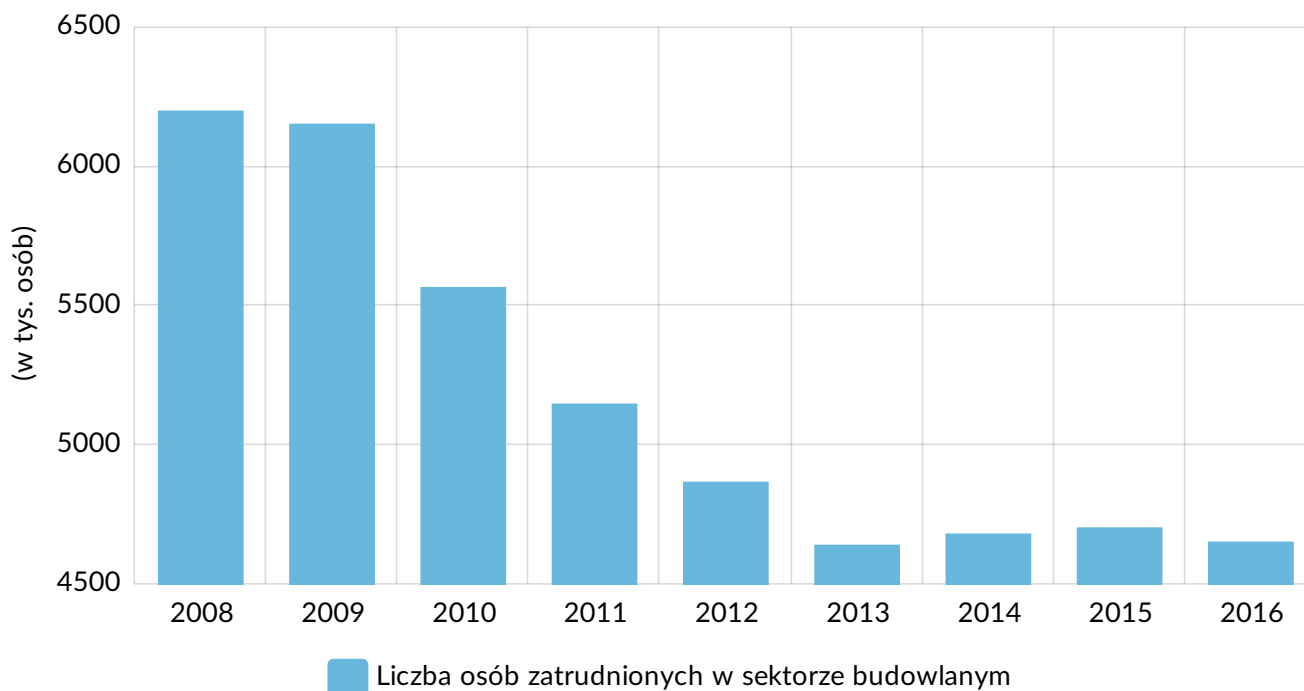
Znaczenie budownictwa w wybranych państwach świata.

Dane za 2018 rok

Wartość procentowa budownictwa w tworzeniu PKB w wybranych krajach

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Liczba osób zatrudnionych w sektorze budowlanym na terenie UE w latach 2008-2016

Źródło: dostępny w internecie: <https://www.statista.com/statistics/763219/total-employed-persons-in-building-construction-industry-eu/>.

Rozwój budownictwa wpływa bezpośrednio na wzrost produkcji przemysłowej, m.in. w przemyśle metalurgicznym (produkcja stali zbrojeniowej), przemyśle meblarskim, przemyśle chemicznym (np. produkcja dywanów i wykładzin), przemyśle cementowym, przetwórstwie drewna czy produkcji maszyn budowlanych. W związku z tym, jeśli w budownictwie pojawia się kryzys, także i te działy gospodarki znajdują się w trudnym położeniu.

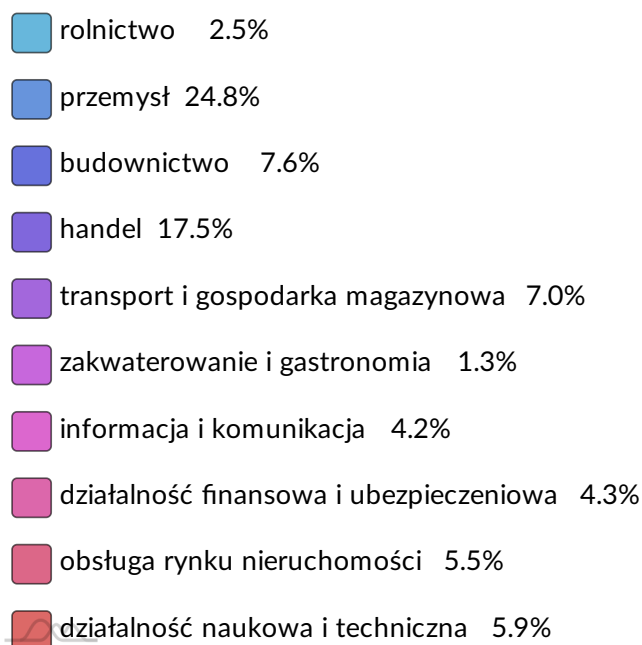
Nowe technologie w budownictwie mają na celu zapewnić dbałość o środowisko naturalne oraz oszczędne wykorzystywanie surowców poprzez:

- ograniczenie negatywnego wpływu na zdrowie spowodowane zastosowaniem nieodpowiednich materiałów,
- redukcję emisji zanieczyszczeń do środowiska,
- odstąpienie od wykorzystywania materiałów mających negatywny wpływ na środowisko,
- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii,
- korzystanie z roślinności naturalnej jako płaszcza budynku,
- ograniczenie produkcji odpadów i zanieczyszczeń oraz zabezpieczenie przed negatywnym wpływem na środowisko naturalne,
- zwiększenie produktywności i ochrona zdrowia pracowników i mieszkańców.

Rola budownictwa w polskiej gospodarce

Budownictwo stanowi istotny element polskiej gospodarki. Zważywszy, że w 2018 r. [wartość dodana brutto](#) osiągnięta przez poszczególne sekcje polskiej gospodarki stanowiła ponad 88% produktu krajowego brutto, to dla samego budownictwa był to udział spory, gdyż wynosił 6,7%, czyli był wyższy niż dla rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (3,4%), choć znacznie niższy niż dla przemysłu (blisko 22%) czy handlu wraz z naprawą pojazdów samochodowych (15,4%).

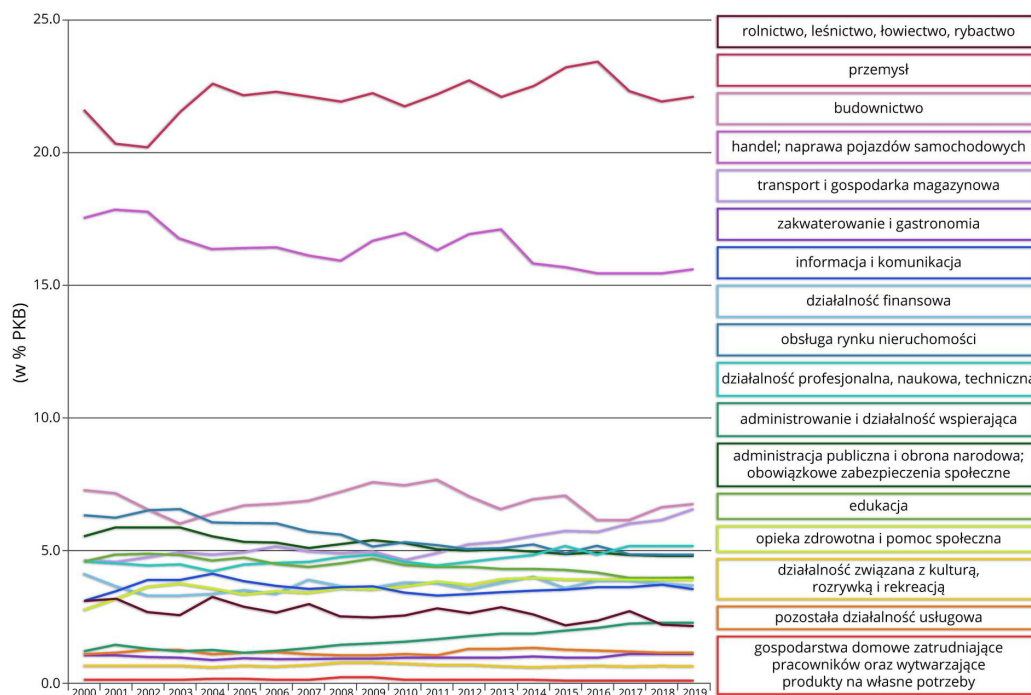
transport i ... handel: 17.5%

Udział sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w tworzeniu PKB w Polsce w 2018 roku

Źródło: opracowane na podstawie danych GUS: Roczne wskaźniki makroekonomiczne.

Czy znaczenie budownictwa w gospodarce zmienia się w Polsce? Sama wartość dodana brutto tego sektora systematycznie wzrasta. W latach 2000–2019 zaobserwowano blisko trzykrotny jej wzrost (do około 153 000 mln PLN). Z kolei udział budownictwa w tworzeniu PKB od dawna generalnie nie zmienia się i oscyluje wokół wartości 7%. Znaczy to, że sektor budowlany rozrasta się, ale w bardzo podobnym tempie co inne części gospodarki. Wejście Polski do Unii Europejskiej nie spowodowało w tym zakresie większych zmian. Widoczne na wykresie 1. niewielkie wahnięcia w procentowym udziale wynikają z reakcji budownictwa – podobnie jak innych sektorów – na cykle koniunkturalne w światowej gospodarce. Najwyższy udział był w 2011 roku i wynosił 7,7%. Rynek budowlany znajdował się wówczas w wyjątkowo dobrej kondycji, co było bezpośrednio związane ze szczytowym etapem realizacji inwestycji infrastrukturalnych finansowanych z unijnego Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007-2013, a także z organizacją Euro 2012.

Udział wybranych sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w tworzeniu PKB w Polsce w latach 2000-2019. Opracowane na podstawie danych GUS: Roczne wskaźniki makroekonomiczne.
 Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Zasadniczo struktura gospodarki Polski nie wykazała znaczących zmian w latach 2000-2019. Jednakże – na podstawie linii trendów podanych na wykresie – widać wyraźnie, że rola pewnych sektorów zmniejsza się, a innych zwiększa. Znaczenie budownictwa w polskiej gospodarce tylko nieznacznie zmalało. Jest to łagodniejszy spadek niż w rolnictwie, a zwłaszcza w handlu. Sektor budowlany nie wykazuje wzrostów procentowych tak jak w przypadku działalności profesjonalno-naukowo-technicznej i przemyśle (chodzi tutaj głównie o przetwórstwo przemysłowe).

Opisując rolę, jaką odgrywa budownictwo w tworzeniu gospodarki narodowej, należy podkreślić, że stanowi ono ważny rynek pracy, skupiający w 2018 r. 6,1% zatrudnionych we wszystkich sektorach gospodarki (blisko milion osób). Choć oczywiście nie jest to rynek tak znaczący, jak w przypadku przemysłu, rolnictwa czy handlu. Dla porównania, w przemyśle pracowało wówczas 20,3% ogółu pracujących, w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie – 14,9%, a w handlu wraz z naprawą pojazdów samochodowych – 14,8% (tabela 2.).

handel: 15.2% budownictwo: 6.4%

Pracujący według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w 2011 r.

Źródło: opracowane na podstawie Rocznika Statystycznego Pracy 2012 i Rocznika Statystycznego Pracy 2019.

transport i ... handel: 14.8%

Pracujący według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w 2018 r.

Źródło: opracowane na podstawie Rocznika Statystycznego Pracy 2012 i Rocznika Statystycznego Pracy 2019.

W latach 2011-2018 nieznacznie zmalało znaczenie budownictwa w ogólnym zatrudnieniu (o 0,3%). Jest to jednak niewielki spadek w porównaniu z rolnictwem (aż

o 1,8%). Należy podkreślić, że budownictwo podlega silnym wahaniom udziału pracujących. Powodem tego stanu rzeczy jest znaczące rozdrobnienie firm budowlanych – duży udział małych podmiotów gospodarczych, które są podatne na zmiany koniunkturalne w gospodarce.

Rola poszczególnych działalności w tworzeniu polskiej produkcji budowlanej

W 2018 r. największy udział w produkcji budowlanej w Polsce miał dział budownictwa produkujący [roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej](#) (około 41%). Jego podstawową działalność stanowiła budowa dróg, mostów oraz linii kolejowych (generująca łącznie 28,3% produkcji budowlano-montażowej w Polsce). Wydatki w tym obszarze pochodziły głównie (poza koncesjonowanymi odcinkami autostrad) ze środków budżetowych i unijnych.

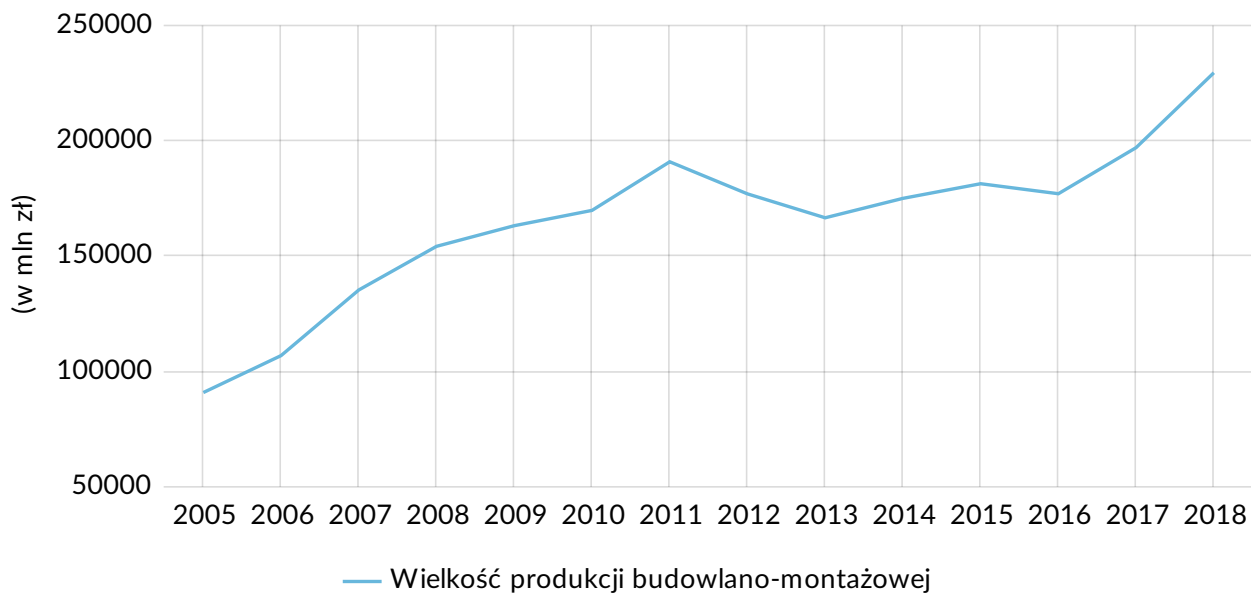

Maximum call stack size exceeded

Ludność zatrudniona w budownictwie (w tys.) w Polsce według województw

Źródło: dostępny w internecie: <https://stat.gov.pl/>.

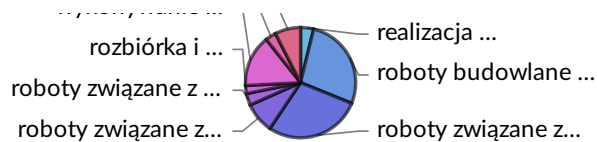
Wielkość produkcji budowlano-montażowej w Polsce w latach 2005-2018

Źródło: <https://stat.gov.pl/>.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w latach 2005-2019

Źródło: <https://stat.gov.pl/>.

- realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków 3.8%
- roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i nie mieszkalnych 17.3%
- roboty związane z budową dróg kołowych i szynowych 28.3%
- roboty związane z budową rurociągów 9.0%
- roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej 3.4%
- rozbiórka i przygotowanie terenu pod budowę 2.4%
- wykonywanie instalacji elektrycznych 15.2%
- wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych 3.1%
- pozostałe specjalistyczne roboty budowlane 7.5%

Udział w produkcji budowlano-montażowej w poszczególnych działach budownictwa (w tys. zł) w 2018 r.

Źródło: opracowane na podstawie danych GUS.

W 2018 roku budownictwo kubaturowe (inaczej [roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków](#)) było silnym filarem sektora budowlanego, tylko nieznacznie ustępując budownictwu niekubaturowemu. Przyczyniło się do około 31% produkcji budowlanej w Polsce (tabela 3.).

Słownik

budownictwo

sekcja gospodarki obejmująca roboty ogólnobudowlane i specjalistyczne w zakresie budownictwa i prac inżynierii lądowej i wodnej, które polegają na budowie (tzn. wznoszeniu obiektu budowlanego w określonym miejscu), odbudowie, rozbudowie i nadbudowie obiektu budowlanego oraz obejmują prace polegające na przebudowie, remoncie, rozbiórce lub montażu obiektu budowlanego, włączając montaż budowli z elementów prefabrykowanych oraz konstrukcji o charakterze stałym lub tymczasowym

Polska Klasyfikacja Działalności

w skrócie PKD – umownie przyjęty, hierarchicznie usystematyzowany podział zbioru rodzajów działalności społeczno-gospodarczej, jakie realizują jednostki (podmioty gospodarcze)

roboty budowlane specjalistyczne

ten dział budownictwa obejmują roboty związane z budową budynków oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej; prowadzone są przez wykonawców posiadających specjalistyczne umiejętności i specjalny sprzęt; prace te obejmują: wbijanie pali, budowanie fundamentów, roboty betoniarskie, murarskie, kamieniarskie, montowanie i demontowanie rusztowań, wykonywanie pokryć dachowych itp.; dział ten obejmuje także montaż konstrukcji stalowych, o ile pojedyncze elementy konstrukcji nie zostały wykonane przez tę samą jednostkę, która zajmuje się ich montażem

roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

dział budownictwa obejmujący budowę takich obiektów inżynierii lądowej i wodnej, jak: autostrady, drogi, ulice, mosty, tunele, wiadukty, estakady, drogi szynowe, płyty lotniska, porty oraz obiekty inżynierii wodnej, systemy irygacyjne, systemy kanalizacyjne, sieci wodno-kanalizacyjne, obiekty przemysłowe, rurociągi oraz linie elektroenergetyczne, odkryte obiekty sportowe itp.

roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków

dział budownictwa obejmujący roboty ogólnobudowlane dotyczące wszystkich rodzajów budynków, budowę kompletnych budynków mieszkalnych, budynków biurowych, budynków handlowych oraz innych budynków użyteczności publicznej, budynków gospodarstw rolnych itp.

wartość dodana brutto

przyrost wartości dóbr w wyniku procesu produkcji – różnica pomiędzy wartością rynkową produktu lub usługi a kosztami wytworzenia; służy do obliczania wartości PKB

Audiobook

Polecenie 1

Po zapoznaniu się z audiobookiem odpowiedz na pytanie, czy i w jaki sposób Narodowy Program Mieszkaniowy wpłynie w najbliższych latach na rozwój budownictwa mieszkaniowego w Polsce.

Narodowy Program Mieszkaniowy a rozwój budownictwa mieszkaniowego w Polsce

Zanim przejdziemy do określenia, czym jest uchwalony w 2016 roku Narodowy Program Mieszkaniowy w Polsce, wskażmy powody, dla których został on opracowany.

Istotnym problemem polskiego mieszkalnictwa jest deficyt mieszkaniowy, rozumiany jako różnica pomiędzy liczbą zamieszkaných mieszkań a liczbą gospodarstw domowych. Według szacunków na koniec 2019 roku deficyt ten wynosił 641 tysięcy mieszkań i powodował, że około 1,9 miliona osób w Polsce – głównie na wsi – zamieszkiwało niesamodzielnie (to znaczy wspólnie z innymi gospodarstwami domowymi w jednym mieszkaniu).

Kolejnym problemem mieszkaniowym w Polsce jest niezadowalająca dostępność mieszkań dla osób o dochodach zbyt niskich, by nabyć lub wynająć mieszkanie na zasadach rynkowych, a jednocześnie zbyt wysokich, by móc ubiegać się o najem mieszkania komunalnego. Sytuacja ta dotyka przede wszystkim ludzi młodych, którzy wchodzi na rynek pracy oraz rodzin wielodzietnych. Z reguły nie budzi zdziwienia fakt, że w gospodarce rynkowej nowe budownictwo mieszkaniowe jest adresowane przede wszystkim do osób stosunkowo zamożnych, które są w stanie samodzielnie lub przy wsparciu kredytu hipotecznego zakupić mieszkanie lub wybudować własny dom jednorodzinny. Co w takim razie z osobami, które nie stać na kredyt, czyli z tak zwaną luką czynszową, która w Polsce szacowana jest na aż 40% gospodarstw domowych? Należy dla nich zwiększyć podaż mieszkań o umiarkowanych cenach i czynszach.

Odpowiedzią na wyżej wymienione i inne problemy mieszkaniowe w Polsce jest Narodowy Program Mieszkaniowy, w którym określono podstawowe cele i środki realizacji polityki mieszkaniowej do 2030 roku. Głównym celem programu jest zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych różnych grup Polaków, głównie tych mniej zamożnych. Oprócz realizacji celu społecznego Narodowy Program Mieszkaniowy ma służyć gospodarce, między innymi pobudzać inwestycje w nowe budownictwo mieszkaniowe. Wymaga to jednak uelastycznienia i przyśpieszenia tempa realizacji inwestycji na przykład poprzez skrócenie procedur administracyjnych. Dlatego w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego – jak i generalnie szerzej, poza nim – wprowadza się liczne zmiany legislacyjne w zakresie prawa budowlanego, geodezyjnego, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym czy prawa inwestowania.

Podstawę działań Narodowego Programu Mieszkaniowego stanowi pakiet „Mieszkanie Plus”. Jednym z instrumentów tego pakietu jest zwiększenie podaży dostępnych gruntów pod budownictwo mieszkaniowe. W tym celu powołano państwową osobę prawną, czyli Krajowy Zasób Nieruchomości (w skrócie KZN). Do końca 2019 roku KZN przejął do Zasobu 121 nieruchomości o łącznej powierzchni wynoszącej blisko 900 hektarów. Drugim instrumentem jest budowa dostępnych mieszkań na wynajem. Realizacja tego jest oparta na działalności inwestycyjnej PFR Nieruchomości S.A. Finansowanie inwestycji mieszkaniowych odbywa się bez angażowania środków budżetu państwa, z wykorzystaniem funduszy inwestycyjnych Polskiego Funduszu Rozwoju. Efektem rzeczowym tego instrumentu na koniec 2019 roku było oddanie do użytku 867 mieszkań, ponadto trwała budowa 1 907 kolejnych lokali. Tak więc – do tamtej pory – liczba mieszkań o umiarkowanych cenach i czynszach wybudowanych w wyniku programu „Mieszkanie Plus” była znikoma. To kropla w morzu tego, co się dzieje na rynku. Ta sytuacja może się jednak zmienić, ponieważ na etapie przygotowań do realizacji – do grudnia 2019 roku – były inwestycje obejmujące ponad 42 tysiące mieszkań w całym kraju. A to byłby już istotny wkład państwa w rozwój polskiego budownictwa mieszkaniowego, mając na względzie statystyki z lat 2012-2019, według których średnio oddawano do użytku 165 tysięcy mieszkań. Sam potencjał gruntów przeznaczonych na pakiet Mieszkanie Plus szacowany jest na 120 tysięcy mieszkań.

Nie ulega wątpliwości, że od kilku lat notuje się bardzo mocne ożywienie na rynku mieszkaniowym. W latach 2014-2019 wybudowano nieco ponad milion mieszkań.

Ekspert rynku nieruchomości Marcin Krasoń, w rozmowie z Krzysztofem Jabłonowskim podkreślił, że „duża liczba oddawanych mieszkań nie wynikała z polityk rządów, tylko z koniunktury”. To efekt dobrej sytuacji gospodarczej. Niskie stopy procentowe przyczyniły się do tego, że ludzie kupowali mieszkania, a deweloperzy je budowali. Co więcej, rozwój budownictwa mieszkaniowego był stymulowany napływem migrantów, głównie z Ukrainy, których liczbę szacuje się na ponad milion. Część z nich decydowała się na kupno mieszkania, inni byli najemcami nowych lokali, które zostały przez Polaków wcześniej nabyte jako inwestycja.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Ćwiczenie 2

Ćwiczenie 3

Ćwiczenie 4

Na poniższym wykresie przedstawiono dynamikę produkcji sprzedanej przemysłu oraz budownictwa w Polsce w latach 2006-2018. Wartość poniżej 100 oznacza, że w danym roku produkcja była niższa niż w roku poprzednim. Z wykresu wynika, że światowy kryzys ekonomiczny ujawnił się w polskim przemyśle w 2009 r., natomiast w budownictwie dopiero 3 lata później – w 2012 r.

Odwołując się do specyfiki budownictwa, wyjaśnij, dlaczego w tym sektorze wystąpiło zjawisko opóźnionego efektem światowego kryzysu.

Wystąpił błąd

Na wykresie przedstawiono dynamikę produkcji sprzedanej przemysłu oraz budownictwa w latach 2006-2018. Na wykresie są dwie krzywe - jedna dotyczy produkcji sprzedanej przemysłowej, druga produkcji sprzedanej budowlano-montażowej. Krzywa prezentująca produkcję sprzedaną przemysłową ma najwyższą wartość w 2006 roku - około 112. Następnie spada do wartości minimalnej 95 w 2009 roku, po czym rośnie do wartości 110 w roku 2010. Ponownie spada - do wartości 100 w roku 2012. Następnie powoli rośnie, w roku 2018 osiągając wartość 105. Druga krzywa, dotycząca produkcji sprzedanej budowlano-montażowej, ma również najwyższą wartość w 2006 roku - 118. Następnie spada do wartości 105 w 2009 roku, spadek utrzymuje się w roku 2010. Następnie jest wzrost do wartości 112 w 2012 roku i spadek do 100 w 2012 roku. Ponowny szczyt jest w 2014 roku i spadek do 2016 roku. Od 2016 roku dynamika produkcji rośnie do wartości 115 w 2018 roku.

Ćwiczenie 5

Podaj trzy przyczyny społeczno-demograficzne wysokiego popytu w latach 2000-2009 na pierwotnym rynku mieszkaniowym Polski, zwłaszcza na domy jednorodzinne w strefie podmiejskiej.

Ćwiczenie 6

Podając dwie przyczyny, wyjaśnij, dlaczego w latach 2008-2011 znacząco zmniejszyła się różnica w wartości produkcyjnej między robotami budowlanymi związanymi ze wznoszeniem budynków a robotami związanymi z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Wystąpił błąd

Na wykresie zaprezentowano zależność wartości w cenach bieżących w milionach złotych w latach 2005-2018. Na wykresie są dwie krzywe. Obydwie krzywe rosną od roku 2005. Krzywa dotycząca robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej biegnie pod krzywą dotyczącą robót budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków. Krzywa dotycząca budowy obiektów inżynierii lądowej i wodnej rośnie do 2005 roku do 2011 roku, osiągając wartość 50 000 milionów złotych. Następnie wartość spada w roku 2013 i 2016 do 40 000 milionów złotych. Od 2016 roku wartość rośnie, osiągając około 52 000 milionów w 2018 roku. W przypadku robót budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków wartość produkcyjna rośnie od 2005 roku (od około 40 000 milionów), osiągając maksimum w 2008 i w 2010 roku - 70 000 milionów. Po 2010 roku wartość produkcyjna spada, osiągając minimum w 2013 roku - prawie 50 000 milionów. W 2018 roku wartość produkcyjna ponownie zbliżyła się do 2018 roku.

Ćwiczenie 7

Na podstawie poniższego wykresu przedstawiającego zmianę wielkości oddawanej do użytkowania powierzchni mieszkaniowej w Polsce, wskaż po dwa powody, dla których:

1. w 2003 r. nastąpił skokowy, jednoroczny wzrost danej wartości;
2. po 2014 r. zaobserwowano rokroczny i stopniowy przyrost danej wartości.

Wystąpił błąd

Na wykresie kolumnowym zaznaczono powierzchnię mieszkaniową w milionach metrów kwadratowych. Rok 2000 8 milionów metrów kwadratowych, rok 2001 9 milionów metrów kwadratowych, rok 2002 prawie 10 milionów metrów kwadratowych, rok 2003 prawie 19 milionów metrów kwadratowych, rok 2004 prawie 12 milionów metrów kwadratowych, rok 2005 12 milionów metrów kwadratowych, rok 2006 prawie 12 milionów metrów kwadratowych, rok 2007 14 milionów metrów kwadratowych, rok 2008 17 milionów metrów kwadratowych, rok 2009 16 milionów metrów kwadratowych, rok 2010 11 milionów metrów kwadratowych, rok 2012 prawie 16 milionów metrów kwadratowych, rok 2013 15 milionów metrów kwadratowych, rok 2014 14 milionów metrów kwadratowych, rok 2015 14,5 miliona metrów kwadratowych, rok 2016 15,5 miliona metrów kwadratowych, rok 2017 16,5 miliona metrów kwadratowych.

Ćwiczenie 8

Wpisz w odpowiednie pola czynniki stymulujące i hamujące rozwój budownictwa w Polsce w najbliższych latach. Nie ograniczaj się w wymienianiu czynników. Pamiętaj, że wykonujesz w tym ćwiczeniu analizę PEST (PEEST).

Dla nauczyciela

Imię i nazwisko autora: Maciej Kałaska

Przedmiot: geografia

Temat zajęć: Rola budownictwa w gospodarce

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum/technikum, zakres rozszerzony, klasa III

PODSTAWA PROGRAMOWA

XV. Przemiany sektora przemysłowego i budownictwa: czynniki lokalizacji przemysłu tradycyjnego i zaawansowanych technologii, obszary koncentracji przemysłu, rozwój i rola budownictwa w gospodarce.

Uczeń:

4) przedstawia czynniki rozwoju budownictwa oraz jego rolę w gospodarce na przykładzie wybranych państw świata i Polski.

Kształtowane kompetencje kluczowe

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
- kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się.

Cele operacyjne

Uczeń:

- wskazuje sposoby oceny roli budownictwa w gospodarce,
- porównuje znaczenie budownictwa w gospodarce wybranych krajów świata, w tym także Polski,
- określa znaczenie poszczególnych działalności w tworzeniu polskiej produkcji budowlanej,
- analizuje wpływ wybranych czynników na rozwój budownictwa i zmianę roli tego sektora w gospodarce.

Strategie: problemowa

Metody nauczania: pogadanka, praca z e-materiałem, analiza PEST (PEEST)

Formy zajęć: praca indywidualna, praca w parach, praca wszystkich uczniów w klasie

Środki dydaktyczne: e-materiał, komputer, projektor multimedialny (lub/i tablety z dostępem do internetu), zeszyt przedmiotowy.

Materiały pomocnicze

Cyran R., *Publiczna podaż mieszkań na wynajem w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego – możliwe scenariusze zmian na rynku wynajmu mieszkań*, Polska Akademia Nauk Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN 2017, s. 242-266.

Płaziak M., Szymańska A.I., *Sektor budowlany w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem budownictwa mieszkaniowego oraz sytuacji mieszkaniowej w województwie małopolskim*, „Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego” 2015, 29, 2, s. 94-112.

Sprawozdanie z realizacji działań w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego w 2019 roku, 2020, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej. Dostępne w: gov.pl/web/rozwoj/narodowy-program-mieszkaniowy [dostęp online: 24.08.2020].

Uchwała nr 115/2016 Rady Ministrów z dnia 27 września 2016 roku w sprawie przyjęcia Narodowego Programu Mieszkaniowego. Dostępne w: gov.pl/web/rozwoj/narodowy-program-mieszkaniowy [dostęp online: 24.08.2020].

PRZEBIEG LEKCJI

Faza wprowadzająca

1. Sprawdzenie zadania domowego.
2. Uczniowie biorą udział w minikonkursie. Każdy indywidualnie wykonuje 2. i 3. ćwiczenie interaktywne niniejszego e-materiału. Nauczyciel może przedstawić ciekawostki dotyczące chińskiej Inicjatywy Pasa i Drogi (czym jest?, po co ją wymyślono?, gdzie jest realizowana?).
3. Krótkie przypomnienie w formie pogadanki, czym jest budownictwo i co wchodzi w jego skład. Nauczyciel uzupełnia wypowiedzi uczniów, może w tym momencie wyświetlać definicje ze „Słownika” niniejszego e-materiału.
4. Przedstawienie celów lekcji.

Faza realizacyjna

1. Nauczyciel prosi o przejrzenie w niniejszym e-materiale w *Przeczytaj* części pt. „Rola budownictwa w polskiej gospodarce”. Na podstawie tego tekstu każdy uczeń próbuje wskazać sposoby oceny znaczenia budownictwa w gospodarce. W materiale znajduje się jeden sposób takiej oceny, czyli analiza wskaźników (udziału budownictwa w tworzeniu PKB i w ogólnym zatrudnieniu).
2. Następnie nauczyciel prosi o realizację 1. ćwiczenia interaktywnego (indywidualnie). Uczniowie wyszukują potrzebne informacje w całym tekście *Przeczytaj*.
3. Nauczyciel wprowadza uczniów w nowy wątek lekcji, czyli we wpływ wybranych czynników na rozwój budownictwa i zmianę jego roli w gospodarce. Następnie zleca uczniom wykonanie w parach 6. ćwiczenia interaktywnego.
4. Następuje wspólnie w klasie – kierowane przez nauczyciela – opracowanie 7. ćwiczenia interaktywnego. Ćwiczenie to jest kontynuacją wątku analizy wpływu

czynników na rozwój budownictwa.

5. Później nauczyciel zadaje pytanie z polecenia znajdującego się nad audiobookiem niniejszego e-materiału. Następnie puszcza nagranie, prosząc uczniów o ciszę. Chętni uczniowie odpowiadają na pytanie, a wokół ich odpowiedzi toczy się krótka dyskusja.
6. Nauczyciel zleca wykonanie 8. ćwiczenia interaktywnego, które jest analizą PEST (PEEST), wcześniej omawiając, na czym ona polega i jaki jest jej cel. Tematem analizy jest rozwój i prognoza zmiany znaczenia budownictwa w Polsce w najbliższych latach. Ćwiczenie wykonuje cała klasa wspólnie, pod nadzorem nauczyciela. Zaleca się, aby nauczyciel rozpoczął wypełnianie tabeli PEST (PEEST).
7. Następnie nauczyciel podsumowuje 8. ćwiczenie.

Faza podsumowująca

1. Podsumowanie i utrwalenie nowej wiedzy z całej lekcji poprzez zadawanie pytań kontrolnych i udzielanie na nie odpowiedzi przez uczniów.
2. Nauczyciel nagradza aktywnych uczniów i przypomina cele zajęć.
3. Pożegnanie i zaproszenie na kolejną lekcję.

Praca domowa

1. Prośba o dokończenie ćwiczenia 8. (jeśli istnieje taka potrzeba).
2. Nauczyciel prosi uczniów o indywidualne sformułowanie prognozy zmiany roli budownictwa w Polsce w najbliższych latach. Punktem wyjścia są czynniki wymienione w analizie PEST (PEEST).
3. Dla chętnych – opracowanie pozostałych ćwiczeń interaktywnych (4. i 5.).

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania danego multimedium

Audiobook może zostać wykorzystany podczas lekcji dotyczącej wpływu rozmaitych czynników na poszczególne gałęzie gospodarki. Może stanowić również uzupełnienie tematów związanych z urbanizacją.

